

XXXIV. tečaj.

V Kamniku, november 1917.

11. zvezek.

M. ELIZABETA:

Večna luč.

O večna luč, nikoli tako lepa
kot zdaj, ko širni svet gori;
vseh ognjev ogenj noč je slepa,
kjer ne goriš, ne svetiš ti.
Pokaži se v lepoti polni,
da skoraj vidi svet te bolni!
Razžari se, ti večni žar,
prikliči srca pred oltar!

O večna luč, nikoli tako mila
kot zdaj, ko svet je trd, leden;
beseda tvoja polna tolažila,
beseda zemlje — meč jeklen.
Govori, večna luč, govori,
kjer angelov so sveti zbori,
morda iz razvalin, prevar
prikličeš trudne pred oltar!

O večna luč, nikoli tako sveta
kot zdaj, ko v grehu gazi svet;
s krvjo je zemlja vsa prežeta,
ob tebi le še klije cvet.
S škrlatnim prstom zvesto kaži
Srce edino, ki tolaži,
na to Srce prikleni svet
in zlati mir zasije spet.

Vsi svetniki
treh serafinskih redov
prosite za nas!

P. BONAVENTURA RESMAN:

Šola trpljenja.

Kristus in trpljenje.

obeno pravilo brez izjeme — če velja povsod, pri trpljenju ne; trpljenja popolnoma prost ni bil in ne bo nikdar noben človek, tudi včlovečeni Bog Jezus Kristus ni bil prost trpljenja, v njegovem življenju je tako prevladovalo trpljenje, da piše Tomaž Kempčan: „celo življenje Kristusovo je bilo križ in trpljenje.“ Le pogledjmo!

Že v jaslicah je Kristus Jagnje božje, ki sprejme nase krivdo in trpljenje sveta; nežna detinska njegova doba ni brez trpljenja, uboštvo, preganjanje, pregnanstvo mora trpeti. Mlada leta v nazareški hišici so bila, bi človek mislil, za Gospoda vedro nebo brez oblakov. Tudi na le-ta pada senca trpljenja; tedaj se je pripravljaj na svojo učeniško službo, pa tudi na svoje trpljenje in smrt, ki sta vedno stala pred očmi v vseh strašnih podrobnostih njemu, vsevednemu Bogu. Sledi doba javnega življenja polna bridkosti, ki mu jih napravlja nespamet, zlobobno nepoznanje, nehvaležnost, hudobija ljudi. Trpljenje, ki ga vedno spremlja, zlasti trpljenje, ki ve, da ga čaka, mu polni srce s takim hrepenenjem po trpljenju, da kliče: „S krstom pa imam krščen biti, in kako mi je bridko, dokler se ne dopolni“ (L. 12, 50.) Še preden začne Gospod krvavo trpljenje, plava že njegova duša v morju bridkosti radi poznanja strašnega konca v vseh podrobnostih. Na Oljiski gori doseže sila dušnega trpljenja svoj višek; tako strašno trpi na svoji duši, da je že tudi telo deležno trpljenja, še preden položi nanj kak rabelj svojo kruto roko — krvavi pot poti vsled dušnih bridkosti.

Pred boleznimi je bilo sicer varno telo Gospodovo, ki ga ni omadeževala nobena senca grešnega strupa, Gospod ni bil nikdar bolan. Toda postava trpljenja se je oškodovala v obilni meri za časa njegovega krvavega marterništva za to ugodnost, ki jo je imel Sin božji pred navadnimi ljudmi, z nepopisnimi mukami, ki niso prizanesle nobenemu udu njegovega telesa. Pri

bičanju so prizanesli rablji sv. glavi Jezusovi — takoj so vojaki tu s kruto šalo: trnjevo krono potlačijo na sv. glavo ter mu napravijo s tem bolečine, ki jih ni moči popisati. Tisočere smrtne bolečine so združene s križanjem, celo Gospodovo telo prešinjajo brezmejne bolečine. Nepopisnemu telesnemu trpljenju se pridruži še hujše dušno, ki se razodeva v klicu: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?“

Sladka zavest, da je Sin božji, da je nedolžen, se razvidi iz tega klica, ni zmanjšala njegovega trpljenja, ga je celo shujšala. Gospod ni vzel na se le trpljenja, marveč tudi krivdo človeštva; s to grozno krivdo obremenjen se je žrtvoval kot izvržek izmej ljudstva božji pravičnosti.

Trpljenje tvori potemtakem v načrtu odrešenja in v življenju Gospodovem bistven del. Zemeljsko življenje Jezusovo je cela vojska najhujšega dušnega in telesnega trpljenja. Znani Pilatov vsklik: „Glejte človek!“ ima v sebi veliko zgodovinsko resnico; Jezus je bil tedaj res človek v vsem mogočem trpljenju, je bil zastopnik trpečega človeštva, ki v celi zgodovini človeštva nima primere, ki združuje v svoji osebi in v svojem življenju vse bridkosti, vse boli, vse smrtne bolečine človeštva, ki more na sleherno tožbo trpečega odgovoriti: et ego — plus ego. (II. Kor. 11, 22. 23.) To sem skusil in pretrpel tudi jaz, še bolj nego ti.

Trpljenje je najbolj značilna poteza v življenju Jezusovem. Podoba trpečega Zveličarja se je najgloblje vtisnila v človeška srca. Trpljenje je Gospoda najbolj približalo človeštvu, mu je pridobilo sočutje, ljubezen, zaupanje vseh trpečih. Križ, to golo, mrtvo drevo obvladuje od Golgote sem vesoljno trpeče človeštvo kot znamenje trpljenja, odrešilnega in odrešenega trpljenja. Na tem edinem drevesu brez zunanje lepote se krepča celo človeštvo.

Kristus je trpel kot človek, s svojo človeško naravo je sprejel na se tudi nizkost trpljenja, ali velik, vzvišen je najbolj ravno v trpljenju, vleče na se poglede, srca. Od vsacega križa ob potu prihaja klic: „O vi vsi, ki greste mimo po poti, pomislite in glejte, če je kaka bolečina, kakor bolečina moja.“ (Žal. p. 1, 12.) Njegovo trpljenje, ki večje biti ne more, nujno zahteva pozornost, spoštovanje, sočutje; še bolj zahteva le to čudovita lepota njegovega trpljenja.

Kako neskončno vzvišen stoji Gospod v svojem trpljenju mej človeškim rodom! Vsa stoletja zro z občudovanjem nanj, ki

je neizrekljive bolečine prenašal s tako mirnostjo, potrpežljivostjo, s takim dostojanstvom, kakor nihče ne prej, ne slej. Vse njegovo zadržanje v trpljenju, njegovo dostojanstveno molčanje in vzvišeno govorjenje na križu, zveza največjega ponižanja z dostojanstvom brez primere, najsvetejše samozavesti s popolno nesebičnostjo, brezpogojne pokorščine z največjo, dà, radostno prostovoljnostjo obdaja pretresljivo podobo Križanega s čudovitim sijajem, ga napravlja za najpopolnši vzor trpljenja, od katerega prihajajo neprestano celi potoki tolažbe in moči v trpeča srca.

Da bo imelo zlasti trpljenje največjo privlačno silo na ljudi, je Gospod sam napovedal: „Kadar bom povikšan od zemlje, bom vlekel vse k sebi.“ (Jan. 12, 32.) Na križu viseč je vlekel na-se vse prekletstvo, vso kazen za greh, vse trpljenje, vse človeško gorje je vsrkal v se — sedaj kličejo njegove rane in njegova kri trpečim: „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, jaz vas bom poživil“ — poživil s svojim sočutjem, s pogledom na me, s svojim zgledom.

Kristus je odrešil svet s svojim trpljenjem, prinesel je pa tudi trpljenju odrešenje. Sprejel je na se „naše bolezní in bolečine,“ (Iz. 53, 4.) napravil je naše trpljenje za predmet odrešenja in je s tem položil v trpljenje odrešilno moč. Njegovo trpljenje ni bilo zgolj topo prenašanje bolečin, Kristusovo trpljenje je bilo krepko, prostovoljno, delavno. Nikoli ni več delal Gospod, kakor tedaj, ko je visel pribit na Križu; največje delo v načrtu odrešenja je dovršil tedaj, ko je na Križu nagnil svojo glavo. Gospod je prinesel odrešenje trpljenju; ni oprostil sicer svojih učencev trpljenja, pač pa je prestvaril trpljenje, dal mu je čudovito, tajno moč. Postavil se je na čelo vsem trpečim, ki jih poziva k nasledovanju, ki jim kliče, naj tudi oni sprejmejo križ na ramo. „Kdor ne vzame svojega križa in ne hodi za menoj, ni mene vreden,“ govori, pa zopet spodbuja: „Ali morete piti kelih, ki sem ga jaz pil?“

Zahteva, da ž njim sočustvujejo, ž njim trpijo vsi, ki žele svoj delež imeti na njegovem odrešenju. Nobene izjeme, nobenega spregleda ne pripušča. Vsak mora, kakor sv. Pavel, na svojem mesu dopolniti, kar manjka Kristusovemu trpljenju. (Kol. 1, 24.) Kristusovemu trpljenju samemu na sebi sicer nič ne manjka, saj je popolna spravna daritev; ali da zaleže nam v prid, se mora naše trpljenje njegovemu pridružiti, Kristusovo trpljenje mora postati

naše. Lepo piše o tem sv. Avguštín. Jezus Kristus, pravi, je trpel, kar je imel trpeti. Na križu je zaklical: dopolnjeno je, to se pravi: mera mojega trpljenja je polna. Kristusovo trpljenje je torej popolno. Da, ali le na glavi, treba pritegniti še telo in ude h trpljenju Kristusovemu; telo in udje smo pa mi.

O zadnji poti božjega Zveličarja v Jeruzalem piše sv. Marko, da je šel Jezus pred svojimi učenci, le-ti pa so se čudili in so s strahom za njim šli. (Mark. 10, 32.) Slutili so pač, kako temni osodi gre Gospod tako odločno nasproti in ji pelje tudi učence v naročje. Podobno se godi nam. Tudi mi gremo s strahom za Gospodom po križevem potu. Ali kolikor pozorniše gledamo nanj, kolikor zvesteje stopamo po njegovih stopinjah, kolikor bolj skušamo posnemati njegov zgled, kolikor tesneje se ga oklepamo, tembolj skušamo na sebi, koliko moči, tolažbe, blagoslova in življenja prihaja od Kristusa, s križem obloženega, na vse, ki nosijo za njim svoj križ.

Hoja za Kristusom vsebuje sicer vse naše krščanske dolžnosti, nje bistvo pa je po besedah Gospoda samega: križev pot, s križem za Križanim! Kakor pri vsaki stroki, tako je tudi pri hoji za Kristusom nižja, srednja in višja stopnja. Na nižji stopnji treba premagati strah, mržnjo, vpor človeške narave, ki ga ima pred trpljenjem. Potem treba okleniti se trpečega Jezusa, treba posnemati njegovo vzvišeno molčanje, tiho vdanost, tudi v hudih poskušnjah klicati: ne moja volja, o Gospod, ampak tvoja se zgodi! Na srednji stopnji hoje za Kristusom se uči duša bolj in bolj ceniti trpljenje ko žrtev, ko zveličavni pripomoček, ko dokaz posebne ljubezni božje. Uči se z veselo potrpežljivostjo in vdanostjo sprejemati iz božje roke razne poskušnje, s Kristusom in njemu na ljubo nositi svoj križ. Uči se, kako velika čast je za njo, da trpi kaj za svojega Boga, da se vdeležuje Kristusovega trpljenja, da združuje svoje in njegovo trpljenje v eno žrtev. Najvišja stopnja hoje za Kristusom je hrepenenje po trpljenju. Duša, ki se povspne tako visoko, skorajda ne more potem živeti brez trpljenja, je srčna dovolj klicati v največjih bridkosti: še več, Gospod, še več! Kolikor več trpi, tem slajša in obilniša tolažba ji prihaja od zgoraj, (II. Kor. 1, 5.) s tem večjo hvaležnostjo pripozna: „Moje tožbe spreminjaš v radosti, obdajaš me z veseljem.“ (Ps. 29, 12.) Bol in veselje, žalost in blaženost se stekajo v eno v taki popolni duši. Kar se zdi navadnemu človeku zlo, je taki duši zaželjena dobrina, čisto veselje, bogat dobiček. Že v tem

življenju se spolni nad njo blagor, ki ž njim blagruje Gospod trpeče. (Mat. 5, 5.)

Nič ni čudnega, da skuša sv. cerkev na vse mogoče načine svojim otrokom spomin na Jezusovo trpljenje neizbrisno vtisniti v srce, da jim tako toplo priporoča premišljevanje in češčenje njegovega trpljenja, da rabi bridko trpljenje Jezusovo v svoj najizdatniši vzgojni pripomoček. Ko dobra skrbna mati jih skuša tako vsposobiti za zmagovito bojevanje s trpljenjem, ki jih čaka v življenju. Če že v nežnem otroškem srcu živi podoba trpečega Jezusa, če je že otroško srce prešinjeno s sočutjem do božjega trpina, mar ni to najboljši pripomoček seznaniti otroka z resnobo življenja, s skrivnostjo trpljenja? Dalje je zlasti sv. maša, ki vzdržuje vez mej trpečim Zveličarjem in kristjanom, ta vzvišena daritev, ki ni le spomin, marveč milosti polno ponavljanje daritve na križu, ki moremo pri njej svoje trpljenje združiti z Gospodovim trpljenjem in ga prinesiti Bogu v prijeten dar. Lepe umetnosti, kiparstvo, slikarstvo rabi slednjič sv. cerkev v to, da poživlja pri svojih vernih spomin na trpečega Zveličarja. Ni je cerkve brez kipa ali slike iz trpljenja Jezusovega. Taki kipi, posebno slike, če so res lepe, imajo veliko moč do človeškega srca; vzbujajo sočutje, vlivajo v srce tolažbo, zaupanje, pogum, požrtvovalnost.

Žalostna Mati božja.

Govorili smo o trpečem Zveličarju, pogledjmo še na tisto, ki je za njim največ trpela, ki je za Jezusom najlepši vzor v trpljenju, na Marijo, žalostno Mater božjo! Kot žalostna Mati božja nam je posebno ljuba Marija; na višku svojega trpljenja je postala namreč tudi naša mati, pod križem svojega Sina, po volji svojega Sina. Kakor je bil Gospod mož bolečin, tako je bila Mati njegova žena bolečin, zlasti dušnih bolečin. Rojena je bila v uboštvu, živela je v uboštvu, umrla v uboštvu. Vzvišeni poklic materinstva božjega je bil za Marijo milost, pa tudi vir brezmejnega gorja. Betlehemsko dete je bilo radost Marijinega srca, ali tudi, in to od prvega dihljaja dalje, bridkost in grenka skrb Marijinega srca. Zmirom je čutila nastavljeno na svoje srce ostro ost meča, ki ga ji je Simon napovedal.

Ko je začel Jezus učiti, je napočil za Marijo čas zelo hudih poskusenj. Do svojega javnega nastopa je Zveličar živel v Na-

zaretu z Marijo in za Marijo. Po svojem krstu ob Jordanu se je Gospod posvetil popolnoma svojemu mesijanskemu poklicu; ni bival več pri svoji Materi, hodil je od kraja do kraja in razširjal kraljestvo božje. Kako velika žrtev za materino srce ločitev od ljubljene Sina, če ne duhovno, vsaj zunanje odtujenje Jezusa Mariji! Koliko bridkosti ji je napravljala skrb za varnost Gospodovo, ko je videla, koliko mogočnih sovražnikov ima.

Slednjič je prišel čas Jezusovega trpljenja, ki je prinesel nepopisno gorje materinemu srcu Marijinemu. Razloček mej Gospodovim in Marijinim trpljenjem veliki teden ni bil bistven, je bil le zunanji. Jezusovo trpljenje je bilo krvavo, Marijino nekrvavo. Ko bi bila prestala na svojem telesu vse Jezusove rane, ji ne bi mogle hujših bolečin napraviti, kakor jih je trpela iz sočutja. V Marijinem srcu se je zrcalilo Jezusovo trpljenje, vsa strahota njegovega trpljenja, pa tudi potrpežljivost, vzvišenost Gospodovega trpljenja. Jezusovo trpljenje je bilo žrtev, prav tako trpljenje njegove sv. Matere. Pod križem pa je stala njegova Mati — povdarja sv. pismo. Marijino trpljenje je bilo dolgotrajniše od Gospodovega, sulice ni več čutil Jezus, Mariji je šla skozi živo, bolesti trepetajoče srce. Ko je sprejela pozneje svojega mrtvega Sina v naročje, se je obnovilo pri pogledu na strašne rane še enkrat celo trpljenje Gospodovo v srcu njegove Matere. V primeri z groznim trpljenjem, ko je imela mrtvega Jezusa v naročju, je bila bridkost ločitve, ki je do nje smrti polnila Marijino srce, mirna, sladka bolest — vendar pa pravo trpljenje. Marija z mrtvim Jezusom v naročju, ta prizor je postal najpomembnejše znamenje trpečemu človeštvu; zlasti ob priliki smrti naših dragih, ob času žalovanja za ljubimi rajnimi misli tako rado krščansko srce na Marijo z mrtvim Jezusom v naročju. Poganstvo je povelicalo materino žalost nad zgubo otrok v Nijobi, ki je okamenela pri pogledu na svoje mrtve otroke. To je bila obupna žalost, ki se kaže v njej vpornost zoper trdo osodo; popolnoma druge vrste je žalost Marije z mrtvim Jezusom v naročju; to je žalost popolnoma v božjo voljo vdanega srca. Splošno vzbuja trpljenje Matere božje radi velikodušnosti, junaške potrpežljivosti, popolne vdanosti v voljo božjo občudovanje, strmenje; zlasti pa je nje trpljenje na višku, na Golgoti, tako vzvišeno, plemenito, da si kaj lepšega misliti ne moremo.

Najlepši sijaj in največjo vrednost kot naš vzor v trpljenju, je dobilo trpljenje sv. Device s tem, da se ni le vdala v trpljenje

tiho v svojo usodo, marveč, da je bilo nje trpljenje, kakor Gospodovo, krepko, prostovoljno, delavno. Ko opravlja Gospod na križu svojo krvavo daritev, se mu pridruži s celo močjo svoje duše, z največjo vdanostjo, prostovoljnostjo njegova sv. Mati — sodeluje, sožrtvuje z velikim duhovnikom Kristusom. Ta daritev za Marijo ni končana s smrtjo Gospoda, s katero jo je Gospod zaključil. Marija sprejme umorjeno Jagnje božje v naročje, ga kaže svetu, ga daruje nebeškemu Očetu.

Marija z mrtvim Jezusom v naročju je gotovo najpretresljiviši prizor, kar jih je kedaj videl svet. Koliko slikarjev in kiparjev ga je že skušalo ovekovečiti! Nobenemu se ni delo tako posrečilo, kakor slavnemu Mikelandželu (Michelangelo). „Pietà“ se imenuje njegov umotvor, ki se nahaja v cerkvi sv. Petra v Rimu. Njegova Marija ni le mati v morju žalosti radi smrti svojega sina, marveč je zastopnica človeštva pri veliki daritvi za odrešenje sveta, je svečenica, ki je naredila in sprejela sinovo daritev za svojo, ki je pritrdila božjemu sklepu in privolila vanj, da ima nje Sin umreti, katerega, klanjajoča se božji volji, sama daruje v grenko smrt na križu.

Dasi je trpljenje Matere božje tako nebeško lepo in popolno, stoji vendar Marija kot žalostna Mati božja tako blizu vsakemu krščanskemu srcu. Kristjan v svojem trpljenju dviga svoj pogled k Mariji, žalostni Materi božji, ve namreč, da je trpljenje božje Matere trpljenje njegove lastne matere, ve, da je veljalo Marijino sočutje pod križem ravno tako Jezusu, kakor tistim, za katere je trpel, njenim otrokom — tudi njemu. Gospodova oporoka na križu: glej, tvoja mati, glej, tvoj sin, mu je podarila mater, pa tudi pravico do njene ljubezni, priprošnje, pomoči.

Samo Bogu je znano, koliko tolažbe, pomoči, milosti je že prišlo trpečemu človeštvu, ki je iskalo zavetja v svojih stiskah pri Mariji, žalostni Materi božji.

P. SALVATOR ZOBEC:

Življenje sv. Klare Asiške,

device II. reda in prve učenke sv. Frančiška.

10. Čednosti sv. Klare.

(Dalje.)

Posebne pobožnosti.

Najbolj je bilo Klari priljubljeno premišljevanje Jezusove ljubezni pri včlovečenju, njegovega trpljenja, češčenje presvetega Rešnjega Telesa, Matere božje, sv. Frančiška in poslušanje božje besede.

Nekega leta jo je v božični noči zadržala bolezen, da ni mogla iti s sestrami k skupnim zornicam. Ostala je sama v svoji celici in zdihovala: „Moj Gospod Jezus Kristus! Glej, vzete so mi sladkosti, katerih se veselijo vse druge. Te so zbrane okoli tvojih jaslic, jaz pa moram biti tukaj v postelji daleč od njih.“ Na to zasliši radostno petje in orglje iz cerkve Marije angeljske, kjer so bratje peli zornice. Zamakne se in se potopi v premišljevanje ljubezni nebeškega Deteta in je našla veliko tolažbo in veselje.

O premišljevanju Jezusovega trpljenja smo že rekli, da se je v njem mudila, če ji je čas dopuščal, po šest ur na dan in redko se je mogla zdržati solz. Rada se je pa o Jezusovem trpljenju z drugimi tudi pogovarjala. Zelo ljuba ji je bila pobožnost do sv. križa, kakor tudi do peterih Jezusovih ran. Nosila je vedno na sebi vrvico s tridesetimi vozli, da jo je spominjala na udarce in rane božjega Učenika. Zelo rada bi bila šla mej nevernike razširjat sv. vero ali vsaj pomagat misijonarjem pri njihovem delu in zaslužiti marterniško krono, pa jo je zadrževal sv. Frančišek, češ, naj služi božji previdnosti doma, kamer jo je postavil Bog.

Presveto Rešnje Telo je bilo za sv. Klaro središče in morje, kamer se je stekala vsa njena ljubezen. Pred tabernakelnom je izlivala svoje srce, odkrivala svoje želje in hrepenenje; tukaj je čistila, tukaj prosila, tukaj živela in ljubila. Zato je pa tudi vestno skrbela, da je bila mašna obleka, altarni prti, cela kapela in vsaka stvar v nji snažna. Njena skrb za vboštvo ni dopuščala dragočnosti, ali ljubezen do Jezusa ji je velevala, naj bo vse čisto; še

celo za svetilnico je skrbela, da ni bila nikedar prašna ali zamazana. —

Ko je Friderik II. mnoge cerkve oropal in porušil, je Klara bolehná v svoji postelji predla in tkala in šivala blago za cerkveno obleko, posebno fino blago je zbrala za prte, ki so prišli v neposredno dotiko s sveto hostijo. Te stvari je potem poslala ubožnim sestram po spoletanski dolini, da bi imel Jezus povsod vse čisto in snažno.

Kako silno je častila Marijo, je razvidno že iz tega, da ji je bila cerkev Marije angeljske najljubša v celem Asizu. Sklepati pa moremo, da je Klara ko najzvestejša učenka sv. Frančiška, duhovnega očeta, tudi v češčenju do Matere božje goreče posnemala.

Božjo besedo je Klara silno željno poslušala. Pri sv. Damijanu so jo oznanjevali največ manjši bratje in dominikani. Klara se je pri tem večkrat zamaknila. Sama je znala dobro premišljevati, pa vendar je želela poduka, spodbude. Podobna je bila pridni čebeli, ki tudi iz trnjevega cveta srka sladek med duhovnega življenja. Vsaka pridiga, tudi manj zmožnih govornikov, ji je bila draga.

Modrost.

Klara je bila zares globoko pobožna redovnica, zelo priprosta v svojih zahtevah, ponižna, pohlevna, prijazna do vsakega in zelo potrpežljiva. Ne smemo pa misliti, da je bila pri tem nerazumna ali omejena v svojih mislih. Nikakor!

Mlada, komaj dvajset let stara, je bila nastavljena za prednico in opatinjo mnogoštevilnih sester in samostanov. Vodila je osebe različnih značajev, podučevala je nevedne, tolažila je žalostne, spodbujala mlačne k novi gorečnosti, dvigala je padle, osrčevala je boječe, podpirala dvoječe skrupulantinje. Ustanavljala je nove samostane po raznih deželah in skrbela, da so sestre povsod natančno živele po vodilu, občevala je s papeži, kardinali in škofi, premagala je srčno in previdno razne težave, ki so jih ti stavili, preden so potrdili vodilo. Delo ni bilo majhno in je zahtevalo močno in modro ženo. Klara je premagala vse zapreke in je izvedla vse tako modro, da se je papež o nji izrazil, da je bila vedno polna skrbi in modrosti. Čuječa v svoji službi, goreča v ljubezni, razumna v opominjevanju, previdna v kaznjevanju, zmerina v zahtevah, prijazna v ukazih, usmiljena do trpečih in slabotnih,

skromna v govorjenju je vse napeljevala k popolnosti in vzdrževala v božjem strahu.

Tako modra je bila naša Klara, da so je pogosto visoke osebe za svet vpraševale. Sam sv. oče Frančišek se je ž njo večkrat posvetoval in je hvalil Boga, da mu je dal tako modro in sveto osebo za pomočnico. Kardinal Ugolin je v zadregi njo pismeno vprašal za svēt in pozneje, ko je bil izvoljen za papeža (Gregor IX.) se ni sramoval posvetovati se s Klaro. Klara se zares sme imenovati globoka v svetosti, visoka v modrosti, nedosegljiva v vseh čednostih.

11. Zadnja leta in smrt sv. Klare.

Opisovaje Klarine čednosti smo videli, da se je dvignila v njih na silno visoko stopinjo, tako da jo v mnogih moremo le občudovati, ne moremo je pa posnemati, posebno ne v njenem zunanjem zatajevanju. Ker se pa prava čednost kaže in razodeva v trpljenju, zato je Bog to svojo ljubljenko s trpljenjem obilno in dolgotrajno obsipal. Celih osemindvajset let je bila podvržena mrzlici, ki je njeno od strogih postov in neprestanega mrtvenja izdelano telo popolnoma izsušila. Vrh mrzlice so jo napadale tudi druge slabosti in bolezni ko njene tovarišice, saj se navadno eni bolezni pridružijo še druge. Dve leti pred svojo smrtjo je Klara tako opešala, da so se sestre resno bale za dragoceno življenje svoje dobre duhovne matere. To je bilo leta 1251.

V globoko žalost potopljene, v resne skrbi zapletene in objokane je potolažila vest, ki so jo dobile iz samostana Sv. Pavla. Tam je imela neka ponižna in goreča redovnica sledečo prikazen. Zdelo se ji je, da je šla z drugimi redovnicami na obisk k sestram pri sv. Damijanu. Tu da je ležala naša svetnica na lepo okrašeni postelji bolna, obdana z veliko svetlobo in objokovana od vseh podložnih. Nad zgglavjem Klare zagleda naenkrat silno lepo gospo, ki tolaži sestre z besedami: „Potolažite se, ljubljene hčere in ne jokajte! Vaša mati vas ne bo zapustila, dokler je ne obišče Gospod s svojimi učenci.“

Ta vest jih je sicer malo pomirila, saj je človek tak, da se v sili za vsako bilko oprijemlje, pa potolažila jih ni popolnoma, posebno zato ne, ker se je zdravje bolnice vedno slabšalo. Vendar se je to omenjeno prerokovanje začelo izpolnjevati. Papež Ino-

cencij IV. se je preselil iz Lijona 19. aprila 1251. leta v Genovo, svoj rojstni kraj, odtod pa junija meseca v Perudžo. Bil je torej že mnogo bliže Asiza, kamer bi brez posebnih težav mogel priti; toda katera od ponižnih sester pri sv. Damijanu bi se mogla vdati tako drznim mislim, da bi sam papež Klaro obiskal?!

Frančišek je zahteval, naj imajo njegovi redovi pri rimskem sedežu vedno enega kardinalov za svojega zaščitnika in oskrbnika. V času, o katerem pišemo, je bil za to službo izbran kardinal Rajnald, pobožen in učen mož. Takrat je stanoval s papežem v Perudži. Ko je zvedel, da je Klara za smrt bolna, jo gre takoj obiskat. Njegov obisk je Klaro zelo razveselil. Najprej ga je prosila, naj ji podeli sv. zakramente za umirajoče. Ker je mislil, da je njeno življenje res pri koncu, ji željo takoj izpolni. Klara se čuti potem poživljeno in močno, pozabi na svoje bolečine in prosi kardinala, naj iz ljubezni do Jezusa še nadalje varuje njeno duhovno družino, ki je že razširjena daleč po svetu in naj ji izprosi pri gospodu papežu in kardinalih pravico popolnega uboštva. Čez tri dni se je kardinal Rajnald vrnil v Perudžo. Dne 17. sept. 1252. l. je napisal pismo, v katerem je potrdil pravico, da smejo izpolnjevati popolno uboštvo in je razglasil, naj živijo po vodilu, kakršno jim je dal ustmeno in pismeno sv. Frančišek.

Klari se je s tem odvalila velika skrb in izpolnila najbolj pri srčna želja, katero je gojila celi čas, odkar je sv. Frančišek naročil, naj živi ona in njene duhovne hčere v popolnem uboštvu. Odločna devica ni mirovala, dokler ni dosegla toliko zaželenega cilja. Zdaj bo lahko stopila v nebesih pred svojega očeta Frančiška. Pa še ne tako hitro. Gospod je še ni obiskal s svojimi učenci.

Okoli sredi leta 1253. je Klaro napadla izredno velika slabost. Smrt mora biti že blizu. Ko je papež Inocencij IV. zvedel za njeno nevarno stanje, jo gre obiskat iz Perudže v Asiz s štirimi kardinali in nekaterimi manjšimi brati. Prišel je ravno na dan, ko je p. provincijal zjutraj Klaro obhajal. Pri sv. Damijanu gre naravnost k bolnici in ji poda roko v poljub. Toda pobožna opatinja, polna spoštovanja do sv. očeta prosi, naj ji dovoli poljubiti nogo, kakor se spodobi za naslednika sv. Petra in Kristusovemu namestniku na zemlji. Ko je to milost dosegla, prosi, naj ji podeli popolnoma odpustek. Papež ji da popolni odpustek in apostoljski blagoslov in pravi: „O kako srečen bi bil jaz, če bi moja duša tega odpustka veliko bolj ne potrebovala!“

Zopet en srečen dan za Klara po toliko mesecih hudih bolečin in trpljenja! Ko je visoki gospod zapustil njeno celico, povzdigne Klara oči proti nebu, sklene roke na prsih in pravi sestram: „Hvalite Boga, moje predrage sestre, za velike dobrote, ki mi jih je danes skazal. Nebo in zemlja ne bi zadostovala, da bi se dostojno zahvalila. Zjutraj sem prejela svojega Gospoda in Boga, sedaj sem pa videla njegovega namestnika.“

Nekako v tem času je napravila Klara tudi svojo duhovno oporoko. Čez premoženje ji je ni bilo treba delati, ker nobenega ni imela, ali ga ni hotela imeti. Ta oporoka je pisana in obsega najprej zahvalo za milost poklica, potem pa daje zadnje opomine na redovnice, ki so živele v njenem času ali bodo živele pozneje v njenem redu. Opominja jih k zvestobi, h gorečnosti v spolnjevanju vodila, katerega je dal sv. Frančišek, roti jih pri božji ljubezni, naj bodo natančne v popolnem uboštvu. Prednice opozarja, naj imajo materinsko skrb in ljubezen do podložnih, te pa, naj slušajo zavoljo Boga, naj bodo preproste, ponižne, ubožne in naj dajejo povsod lep zgled, ter naj se odkritosrčno ljubijo mej sabo. Naposled jim želi milost stanovitnosti do konca in blagoslov.

Pa s to svojo oporoko še ni bila zadovoljna, hotela je imeti vodilo, kakor ga je dal sv. Frančišek, tudi slovesno potrjeno. Za to je že sama prosila, gospod kardinal ga je, kakor smo že omenili, z apostolskim odobrenjem potrdil, pa skrbni Klari vse to še ni bilo dovolj. Ona hoče imeti splošno, slovesno pismo, ki ima za vse odločilno moč. Dokler nima takega potrdila („bula“ imenovano), ne more zapustiti sester. Ker je čutila, da gre njeno življenje h koncu, je poslala k papežu Inocenciju IV. sla s prošnjo, naj umirajoči hčeri da edino tolažbo in usliši zadnjo prošnjo, ter naj izda slovesno potrdilo vodila sv. Frančiška za drugi red. Sveti oče je prošnjo uslišal in je poslal slovesno potrdilo vodila reda sv. Klare, dne 9. avgusta 1253. leta.* To vodilo je hotel imeti za „ubožne gospe od sv. Damijana“ sv. Frančišek in je pravi izraz volje sv. Klare. Zato je Klara vedno na to delala, naj se to vodilo slovesno potrdi in naj velja za vselej in povsod za vse samo-

* Omenili smo že preje (v 6. zv.) poglobitve stvari in zapovedi Frančiškovega vodila za drugi red. Ker se je to vodilo papežu in kardinalom zdelo prestrogo, zato so je zlajšali. Klara se ni mogla ukloniti in je vedno delala na to, naj sestre njenega reda povsod živijo po Frančiškovem vodilu. Zato je do zadnjega prosila, naj papež to vodilo slovesno potrdi. Tudi tukaj se vidi, kako zvesto in stanovitno se je Klara oklepala Frančiškovih nazorov.

stane njenega reda. Dolgo se je trudila, dolgo čakala, toda dosegla je, kar je želela, četudi le dva dni pred smrtjo; umirajoča zmaguje.

V svoji bolezni je Klara vedno ohranila veliko ljubezen do podložnih sester. V najhujših svojih bolečinah ni mislila na se, ampak je gledala, kako bi te tolažila. Rabila je vedno izraze in besede, ki so razodevale globokočutečo in najnežnišo materinsko ljubezen. In ljubezni in tolažbe so zares tudi potrebovale. Noč in dan so čule okoli postelje svoje duhovne od srca ljubljene matere, pozabile so na jed in počitek in so strogo pazile, kako in kje bi ji zljajšale bolečine. Ni čuda, da so bile toliko skrbne za dobro mater, saj so bile od nje vzgojene in so se od nje učile ljubiti.

Približal se je mesec avgust. Klarina bolezen se je vedno hujšala. Že sedemnajst dni ne more ničesar uživati. Vsa oslabela je vendar še vedno našla toliko moči, da je dajala enim dobre svete, drugim je delila tolažbo, tretjim potrebne nauke, zopet drugim srčnost. Prihajali so k njeni postelji kardinali in škofje občudovat čednostno devico in se priporočat njeni molitvi, prihajali so duhovniki in redovnice iz drugih samostanov, zbirali so se okoli nje manjši bratje zgledovat se nad zgledno in najzvestejšo hčerko serafinskega očeta sv. Frančiška.

Nekaj dni pred smrtjo da Klara sestram sledeči blagoslov:

„Moje zelo ljubljene sestre! Vsegamogočni Bog naj vas blagoslovi! Obrne naj na vas pogled dobrote in usmiljenja! Podeli naj vam mir, pa ne samo vam, ampak tudi vsem, ki niso tukaj in onim, ki bodo za vami v red stopile in bodo do konca v poklicu vstrajale, bodisi v tem samostanu, ali v katerem drugem, ki to vodio nasleduje. — In jaz, Klara, nevredna dekla Jezusa Kristusa in malovredna rastlina našega očeta sv. Frančiška, jaz vaša sestra in vaša mati, prosim Gospoda Jezusa Kristusa in ga rotim po priprošnji preblazene Device Marije, njegove najsvetejše matere, sv. nadangelja Mihaela, svetih angeljev, našega serafinskega očeta in vseh svetih, naj vam podeli svoj blagoslov in naj v nebesih potrdi, ki vam ga dam jaz v njegovem imenu. Tukaj naj razlije na vas obilnost svojih milosti, tam gori naj vas pa enkrat povzdigne mej svetnike in blažene. Da! jaz vam dam svoj blagoslov za sedaj in dokler bom še živel. Potrdim vam ga, kolikor morem, za čas, ki bo sledil po moji smrti. Podelim vam vse blagoslove, kolikor vam jih po svoji moči podeliti morem.“

Sestram iz Florencije, ki so bile zraven, daruje svoj pajčolan, v znamenje spoštovanja in posebnega nagnjenja. Po posredovanju tega pajčolana je Bog po njeni smrti naredil več čudežev.

Ko je Klara dala sestram še zadnje opomine in je dobila v roke papeževo slovesno potrdilo vodila, ki ga je dal za njen red sv. Frančišek, se ji je zdelo, da je dovršila svojo nalogo na zemlji in je skrbela pred vsem, da se ohrani zbrano in se zatopljena v pogovor s svojim Bogom pripravi na odhod in preselitev. Molila je še za vse, ki so bili ž njo v kaki zvezi, za svoje duhovne hčere, za dobrotnike. Prosila je, naj pridejo manjši bratje, naj molijo molitve za umirajoče in bero trpljenje Jezusovo po svetem Janezu. Brata Leon in Angelj, ki sta bila poslana v ta namen, sta bila silno ginjena.

Naenkrat opazijo, da je Klarin obraz obdan s posebno radostjo; zamišljena in ne meneč se za okoli stoječe šepeta bolnica: „Pojdimo, o moja duša! Saj imaš dobro popotnico, ki te spremlja, izvrstnega vodnika, ki kaže pot; nič se ne boj, bodi mirna; on, ki je tvoj Stvarnik, te je posvetil in je vedno čuval nad teboj. O Gospod! bodi zahvaljen, da si me ustvaril!“ Sestra Anastazija jo z vso nežnostjo vpraša, s kom se pogovarja. Bolnica pravi: „Draga sestra! S svojo dušo.“ Potem se obrne k sestri Amati, svoji sorodnici, in reče: „Glej, moja hči, glej kralja veličanstva; ali ga vidiš?“ Vse se ozro v stran, kamer so obrnjene Klarine oči in ena od sester zagleda celo procesijo belo oblečenih devic z zlatimi kronami na glavi. Ena od njih je lepša, čudovitiša, obdana z večo svetlobo in z bolj krasno krono na glavi. Spoznala je v nji Marijo, kraljico devic, ki gre nevesti svojega Sina naproti. Približa se bolniški postelji, pogled poln miline se obrača na Klaro, sklone se čez njo in jo prisrčno poljubi. Druge device prihajajo ena za drugo in čestitajo Klari, da si je najboljši del izvolila. Potem razprostro kraljevi plašč čez njo. — To je bilo 10. avgusta zvečer l. 1253. Naslednji dan 11. avgusta zjutraj je pa Klara umrla.

P. REGALAT ČEBULJ:

Kako naj vzgajamo mladino za resnicoljubnost.

(Dalje.)

2.

omer je pri srcu resnicoljubnost izročeni otrok, bo dobro prevdaril, kaj pač vtegne ti rahli čednosti škodovati. Ako smo izsledili nevarnosti, jih bo treba odstraniti. Kako? Z lepim zgledom, urejenim podukom ter s primerno kaznijo. Tako dalje mladino vzgajamo za resnicoljubnost.

Otroci morajo vedeti, da sami resnico nad vse cenimo in gojimo. More-li vzgajati za resnicoljubnost, kdor sam ne ljubi resnice? Bodi naše govorjenje vedno in povsod resnično! Naj otrok nikedar ne sliši iz naših ust laži! O čemer smo prepričani, povejmo z gotovostjo; kar se nam zdi dvomljivo, označimo kot tako. Tudi ne pretiravajmo. Kolikor vemo, toliko povejmo. Ne mislim, da bi morali otrokom povedati vse, kar vemo; saj mnogo stvari niti ne smemo. Vendar, kar že govorimo, bodi resnično. Ako smo se kaj zmotili, bodimo toliko možati, da popravimo. Ne bodimo nikdar zadovoljni z navideznim znanjem in delom otrok, nikar, da bi ga celo odobraval. Ne plašimo otrok z vsemi mogočimi strahovi. Kar smo gojencem obljubili, izpolnimo; kar zažugali, izvršimo. Kjerkoli se nam odkriva resnica, bodisi v basni, pravljici, povesti, ali v zgodovinskem dogodku, povsod se izražajmo o nji pohvalno. Grajjmo pa laž, kadarkoli jo srečamo. Naše govorjenje o bližnjem v njegovi odsotnosti naj se strinja z vedenjem v njegovi navzočnosti.

Pazimo, da bo govorjenje odraslih mladini v spodbudo, ali vsaj ne v spotiko. Mogoče celo stariši otroka v laž zapeljujejo. Kaj naj storimo? V skrbi za mladino bomo prevzeli ne lahko dolžnost, da stariše na to resno opozorimo. Modrost nam bo vodila besede, ki jih bo svetovala ljubezen. Če otroka ljubijo, nam bodo za vsak opomin hvaležni. Kako naj odstranimo nevarnost, ki preti otroku od lažnivih tovarišev? Opomnimo gojenca, naj ne občuje z lažnivcem. Ako to ne pomaga, bo treba strogo

zaukazati, da se mora izogibati pokvarjenega tovariša. Povejmo otroku, da nam to nalaga skrb za njegov blagor. Če so ti opomini brez uspeha, zažugajmo kazen. Kaj, ako otrok tudi zdaj ne uboga? Izvršimo dano besedo! Manjše je trenutno trpljenje, ki je povzroči na telesu kazen, kakor škoda, ki jo naredi na duši laž.

Ker je zgled za resnicoljubnost mladine tolikega pomena, bodimo previdni v govorjenju in obnašanju. Pazimo tudi, da nam ne bo nihče s slabim zgledom hote ali nehote kvaril otrok.

Lepemu zgledu pridružimo urejen poduk. Otroka je treba njegovemu umevanju primerno podučiti o pomenu resnicoljubnosti in hudobiji lažnivosti. Priložnosti za to nam ne bo manjkalo. Povdarjajmo lepoto in korist resničnosti. Povejmo gojencu, kako lepa je njegova duša, ako govori resnico. Bog ga ljubi, zaupajo mu odrasli, spoštujejo ga tovariši. Da bodo otroci še bolj cenili resnico, pokažimo jim junake resnicoljubnosti. Močno mora vplivati na nepokvarjeno otroško srce življenje Jezusa Kristusa, ki je trpel in umrl za resnico, da je Sin božji. Ali ne bomo gojencem omilili resnice, ako jim povemo, koliko so zanjo storili plemeniti ljudje, zlasti marterniki, ki so šli za resnico, t. j. za sv. vero, celo v smrt! Ako ne moremo za resnico umreti, jo vsaj vedno in povsod priznavajmo! Ne pozabimo povdarjati, da priznavanje resnice označuje močno in plemenito dušo, nasprotno je pa lažnivost znamenje slabosti in skvarjenosti.

Ti in enaki opomini, ki jih zopet in zopet ob dani priložnosti ponovimo, morajo napolniti otroško dušo z ljubeznijo do resnice ter s sovraštvom do laži.

Kaj naj rečem o kazni? Pred vsem sledečo opazko. Ako nam otrok zaupa, bomo tudi brez kaznovanja shajali. Toda, kedaj bodo otroci zaupljivi? Sočustvujmo ž njimi v veselju in žalosti, ravnajmo ž njimi milo in dobrohotno, zaupajmo jim, dokler se ne prepričamo, da zaupanja nikakor ne zaslužijo. Otroci bodo kmalu čutili, da imamo zanje srce, pa nam bodo zaupali ter priznali resnico tudi takrat, ako so kaj hujšega storili. Zaupanje mladine zelo olajša vzgojno delo za resnicoljubnost ter pogosto omogoči uspeh.

Toda, kakšna bodi kazen, ako v skrajnosti res že moramo kaznovati? Povejmo otroku, da ga bomo milejše sodili in kaznovali, ako prizna napako. Hujša bo kazen, ako nam bo hotel pregrešek utajiti. V kaznovanju se ogibajmo vsega, kar bi otroku čut časti žalilo, ali kar celo strlo. Kedor bi otroku ubil samospošto-

vanje, nikedar ne bi dosegel svojega namena. Zelo primerno piše mož, ki mladino dobro pozna in iskreno ljubi: „Le Bog ve, koliko lenuhov, lažnivcev, hinavcev imajo na vesti premalo oprezni stariši in vzgojitelji, ki z nepotrebnim, včasih dobro mišljenim očitanjem ubijajo otrokom potrebno samospoštovanje in ne puste, da bi se otrokova duša enkrat oprijela vejice zaupanja in se ob njej dvignila.“* Slednjič naj gojenec pri vsakem kaznovanju spozna, da je kazen zaslužil. Kakor tudi, da smo jo le neradi uporabili. Storili smo, ker otroka ljubimo ter ga želimo vsaj s tem sredstvom poboljšati.

Kako naj torej kaznujemo razne laži? Že prva prava laž zasluži resno pokaranje in primerno kazen. Vzgojitelji pravijo, da to pri mnogih otrocih ni brez trajne koristi. Ako izgovori otrok fantastično laž ali pretiravanje, ga ne smemo kaznovati. Treba ga je podučiti, kako naj se o podobnih prilikah izraža. Kadar se otrok zlaže iz uslužnosti ali sočutja do drugih, zasluži, da ga zavrnamo in pograjamo. Opomnimo ga, da mora resnico bolj ceniti in ljubiti, kakor svojega tovariša. Kakšno kazen zaslužijo egoistične laži? Ako izvirajo iz ponosa in strahu, zadostuje, da gojenca pokaramo, ali bolj miło kaznujemo. Če je pa vzrok laži častihlepnost in lenoba, moramo uporabiti strožja sredstva. Otrok, ki laže iz častiželjnosti, zasluži, da ga malo ponižamo ter podučimo, kaj je prava čast. Kogar zvodi v laž lenoba, mora zamujeno delo nadomestiti. Učenec naj spozna, da si z lenobo in lažjo kar nič ne pomaga, ampak, da si delo za šolo in domačo hišo občutno pomnoži in obteži. Kaj pa, ako je otrok lagal iz nevoščljivosti, sovraštva ter hudobije? Pokažimo mu svojo veliko nezadovoljnost, pograjajmo ga z vso resnobo ter ga tudi občutno kaznujmo. Poleg tega se moramo za takega siromaka še posebno zavzeti, da mu z nravno vzgojo zboljšamo nelep značaj! Naj o načinu kaznovanja to zadostuje!

Ko zatiramo laž z lepim zgledom, urejenim podukom ter s primerno kaznijo, izvršujemo težko delo, ki zahteva od vzgojitelja veliko resnobo in vnemo.

(Konec prihodnjič.)

* Dr. Jos. Demšar: »Pomen samospoštovanja za vzgojo.« Slov. Učitelj, letnik XVI. šte. 1., str. 3.

BRAT ANTON:

Zavedajmo se, tretjeredniki!

ko verni katoličan premišljuje strašno svetovno vojsko, ki se kaže v vsem sovraštvu in podivjanosti, ne more priti do drugega zaključka, kakor da je to huda poskušnja, ki jo je naložila božja previdnost. Poskušnja, ki kliče človeštvo k prenovitvi, nazaj k veri in krščanstvu. Seveda ima vojska svoj vzrok v prosti človeški volji, katera je žal nagnjena k hudemu. Bog je pa vojsko dopustil, ker noče vzeti nobenemu človeku prostosti, tudi takrat ne, ako jo napak rabi, zakaj Vsemogočni more tudi hudo obrniti v dobro.

Vprašanje je pa, bo-li prišlo po vojski do duševne prenovitve!

Marsikdo maje malodušno z glavo. Stvari in razmere se mu kažejo v slabi luči. Priznava sicer, da je v prvih mesecih prišel na človeštvo val resnobe, poštene zavednosti, toda takoj pristavi, da je vse to tekom časa izhlapelo in se umeknilo raznim podivjanostim.

Mi pa menimo, da je tak črnogled vendarle prepovršno premišljeval sedANJI položaj. Res je sicer, da vera, ki jo rodi strah v bobnečem ognju, ni zadosti trdna, toda tudi podivjanosti, ki izvira večinoma iz nenavadno hudo razburjenih živcev, ne smemo prestrogo soditi. Priznati moramo, da veliki krvavi dogodki, strašne borbe, ki trajajo že nad tri leta, takorekoč silijo k razmišljevanju... In trezno prevdarjanje, resnobno premišljevanje bo naposled privedlo človeštvo na boljšo pot, da bo spoznalo dejansko vrednost verskega prepričanja: človeški rodovi morajo najti pot k Bogu! Zakaj edino le živa vera v Boga pomirjuje strasti in navaja k resnični nravnosti, brez katere ni in ne more biti prave sreče.

Dočim po trditvi očitvidcev na fronti na tisoče vojakov odkrito priznava svojo veroizpoved, se pripravlja v zaledju prepород v duhu krščanstva s tem, da se je pokazala popolna praznота sodobnega takozvanega modernega mišljenja, ki je tako tuje, tako nasprotno životvornemu krščanstvu.

Kaj so oznanjali laži-modrijani neštetim množicam? Novo „vero“, da ima človek samo na zemlji svoj namen in cilj, namestu Boga naj vlada čista človečnost, napredek in prostost.

In kakšni so sadovi takega mišljenja, ki je prevzelo toliko glav in src? „Vera“ v zgolj tukajšnje življenje, puhlice „človečnosti“, napredka in prostosti itd.: vse se je nazadnje, kar priča sedanji čas, sprevrglo v podlo oderuštvo in kaluže pohotnosti. Kdor opazuje in vidi vse to, ga sili plemenita stran njegove narave kvišku, k Bogu, kjer kraljujejo nespremenljivi pojmi resnice in nравstvenosti. Z eno besedo, kdor opazuje žalostne sadove današnjega zgolj posvetnega mišljenja, mora na drugi strani zagledati velikost krščanstva. V tem je pa začetek preroditve v Kristusu.

Toda s samim spoznanjem resnice še daleč nismo pri cilju. Vera mora med narodi oživeti, prevzeti vse misli, vsa čustva, prekrasiti vse stanove, živa delavna vera mora docela preroditi vse družabno vzajemno življenje!

Tako popolno prenovljenje v duhu pravega krščanstva se pa ne bo moglo zvršiti brez resnobe truda in skupnega dela odločnih bojnikov, ki bi z lastnim čednostnim življenjem kazali svetu blagodejni vpliv vere in bi znali braniti krščansko misel proti vsem Kristusu sovražnim vrstam in strujam. Sedanji čas terja veliko: kliče na plan katoličane, ki ne mislijo le na same sebe, marveč tudi na bližnjega; kliče na delo katoličane, ki bi bili pripravljeni zdraviti brezmejno množico ran, zadanih po svetovni vojski.

Toda kje dobiti odločnih bojnikov za sveto božjo stvar? —

Mislimo, da je za tako delo predvsem odločen tretji red sv. Frančiška!

Leon XIII., veliki učenjak na papeškem prestolu, ki je svoj čas, rekel bi, s pogledom vidca gledal današnje žalostne družabne razmere, je večkrat trdil, da noben političen zakonodajavec ne more izvesti prepotrebne družabnega preobrata ter da ga je možno doseči edinole potom tretjega reda. Zakaj „mir v rodbinah in javnosti, nравstvena čistost in medsebojna dobrohotnost, prava poraba in ohranitev imetja, ki je najboljša podlaga civilizacije in obstoja države, cvete in raste, kakor iz korenine, iz tretjega reda sv. Frančiška“.

Če kedaj, menimo, da je sedaj tisti čas, da se vresničijo besede sv. očeta, blagega spomina. Nam, dragi udje III. reda, nam pripada torej dolžnost in častna naloga, sodelovati pri bodočem preporodu človeštva.

Nikar pa ne mislite, da nam je započeti delovanje s hrupom in strastjo, s silno, prenapeto agitacijo v samozadovoljnosti in ošabnosti. Ne, ne, tako dela svet. Boj proti gnili kulturi se ne bo izvojeval v velikih hrupnih bitkah, temuč v tihem spolnjevanju resnobnih verskih in nравstvenih dolžnosti, to je boj, kakor ga je bojeval svojčas sv. Frančišek, boj, ki ga svet niti slutil ni. Ne od zunaj, iz naše notranjščine mora priti preporod.

Treba nam je v ta namen opustiti vsako polovičarstvo in mlačnost ter pričeti novo pravo redovniško življenje v polnem pomenu besede.

Popolno zedinjenje z Bogom v ljubezni bodi cilj, smoter celega našega življenja in delovanja. Z molitvijo in dobrim zgledom služimo sv. cerkvi in pospešujemo blagor bližnjega. Hodimo za Kristusom kakor pravi redovniki po ozki poti čiste vere, ki vodi v večno življenje! Zanašajmo se edino na božje usmiljenje. Vse prepustimo Bogu in pazimo le na to, da ga bomo poveličevali brez prenehanja vsak trenotek svojega življenja. Nikdar pa ne iščimo v molitvi samih sebe. Prosimo marveč le za to, da bomo mogli biti pokorni božjemu vodstvu, vstrezati božjemu namenu; prosimo milosti, da bi mogli spolnjevati božjo voljo ter postati popolno orodje Gospodove časti. Bog naj stori z nami, v nas in po nas časno in večno, kar je njemu všeč! S takim mišljenjem se bomo vadili v vseh čednostih, zlasti pa bomo vzljubili sledeče kreposti:

1. Ponižnost. S sv. Frančiškom kličimo: „O Gospod Jezus Kristus, nič nisem, nič ne znam, nič ne zmorem, za nič nisem, slabo ti služim, nepotreben hlapec sem. O Gospod, usmili se me!“

2. Ljubezen do bližnjega. Po zgledu sv. Frančiška opustimo vse, kar bi žalilo ljubezen. Potrpežljivo in iz ljubezni do Boga prenašajmo nepopolnosti bližnjega.

3. Pravo prostost srca, ki obstoji v tem, da nismo navezani na časne darove, zlasti na posvetno imetje. Ptujci smo in oskrbniki. Bogati naj tedaj ne množe samo svoje premoženje, temuč naj tudi izdatno podpirajo ubožne, vsepovsod naj lajšajo bedo siromakov. S premoženjem manj obdarjeni, manj srečni v časnem oziru in siromašni pa naj ne zavidajo bolj imovitim, marveč naj voljno prenašajo lastno bedo in se vdajo iz ljubezni do Boga v svojo trdo osodo, v trdnem upanju, da jim bo Gospod v nebesih podelil nad vse veliko plačilo!

4. Pokoro. Boj na celi črti duhu sveta, nesrečni pohlepnosti po zabavi in uživanju! Pokorimo in krotimo se v krščanskem duhu.

5. Ljubezen do Križanega. Nič si ne želimo razen milosti Kristusove; ne branimo se niti težav in grenkosti, marveč vse radovoljno sprejmimo iz ljubezni do Boga.

6. Skromnost, to je značilna čednost pravega tretjerednika. Skromni bodimo, da ne bomo bližnjemu zaradi pobožnosti nadležni. Prilagodimo se po možnosti svojim stanovskim družabnikom in opustimo vsako posebnost.

7. Pokorščino. Nad vse vestno smo dolžni ubogati sveto cerkev, karkoli nam zapoveduje ali tudi le nasvetuje ter opominja, Skazujmo prostovoljno dejansko pokorščino sv. očetu papežu, škofu, domačemu ali pristojnemu župniku in vodju III. reda.

8. Miroljubnost. Vse naše zasebno in javno življenje bodi prepojeno z miroljubnostjo. Rajši trpimo krivico, kakor da bi kalili mir. Samo polovičarstvo, alkoholizem, slab tisek in nepravnost sovražimo, hudobiji, zlu napovejmo neizprosni boj! —

Zavedajmo se, tretjeredniki!

P. EMERIK LANDERGOTT:

† Preč. g. Frančišek Hirti.

Mesec november — mesec vernih duš — nas živo opominja, obnoviti se v ljubezni in usmiljenju do onih bratov in sester v Kristusu, ki nepopisno trpijo v vicah. Med glavne pomočke, ki jih imamo v prid ubogim dušam, spadajo odpustki. Po njih darujemo zasluženje Jezusa Kristusa in svetnikov za umrle ter prosimo Boga, naj zaradi tega bogatega zaklada izbriše njih dolg in jih vzame k sebi v nebeško veselje. Lep zgled, kako naj bi bili goreči za dobivanje odpustkov, so rajni g. Frančišek Hirti, kn. šk. duhovni svetovavec in župnik v Slivnici pri Mariboru. Njih

smrt je naznanilo „Cvetje“ v 7. zv. t. l. Rojen 29. sept. 1847 v Ptuj, duhovnik in dušni pastir 21. jul. 1870, v III. red sprejet 26. avg. 1894. Ob priliki prve vizitacije III. reda v Slivnici so rajni gospod dne 22. jul. 1913 izredno slovesno praznovali 25 let, odkar so bili župnik pri Materi božji v Slivnici. (Gl. „Glasnik N. S.“ 1. XII. str. 134.)

Bili so daleč na okoli znani po svoji pobožnosti, ljubeznivosti in postrežljivosti. Kot zgleden tretjerednik so vneto podpirali in gojili III. red in pogostno sv. spoved, sploh društveno cerkveno življenje, Marijine družbe in izobraževalna društva, Mašno zvezo. Kar jim je bilo pa posebno na srcu, to sta bila dva odpustna dneva v njihovi župniji, praznik Najdenja in Povišanja sv. Križa. Da bi se farani ta dva dni lahko udeležili odpustkov v sv. Križa, je bila njih velika skrb. Ni lahko vselej dobiti zadosti spovednikov v ta namen, g. župnik so pa z nepremagljivo vstrajnostjo skrbeli, da niso le župljani, ampak še tudi drugi verniki lahko prejeli sv. zakramente ta dva dneva. Tako se je sploh pospešilo večkratno prejemanje sv. zakramentov. Postala je v župniji navada, omenjena praznika iti k sv. spovedi. Zato je bila ta pobožnost pokojnemu g. župniku velika tolažba in veselje in dali so altar sv. Križa v križevi kapelici prav lepo prenoviti.

Kakor pa so bili ti odpustki rajnemu gospodu velika skrb v življenju, tako so bili tudi njihovo plačilo v smrti. Umrli so namreč 1. majnika in pogreb se je vršil ravno na dan Najdenja sv. Križa, po poznem sv. opravilu. Tako se je zgodilo, da so župljani v najobilnišem številu darovali sv. obhajilo in odpustke za svojega ljubljenežga župnika, ki so ta dan sredi njih v cerkvi na odru počivali. Slovesna sv. maša, ki se je navadno z asistenco darovala v počestitve sv. Križa, se je darovala ta dan za nje, velikega častivca sv. Križa. Pogrebni sprevod v lepem spomladanskem času, ni imel znaka smrti na sebi, temuč zmagoslavljaj: rakev vsa v vencih, društva z zastavami, prazniško veliko število vernikov in mnogo duhovnikov je živo kazalo na večno življenje in plačilo zvestega delavca v vinogradu Gospodovem. „Njih dela pa gredo za njimi.“

Ta zgled naj nas spodbudi, da bomo prav goreči v dobiivanju odpustkov. Ker zahtevajo odpustki vredno prejemanje svetih zakramentov, je ta vaja v dvojnem oziru prekorigstna. Z vsakim odpustkom lahko olajšamo in zmanjšamo trpljenje v vicah. Najlepše delo usmiljenja torej izvršujejo in zelo veliko dobrega storijo

tisti, ki pogosto prejemajo sv. zakramente ter darujejo odpustke za uboge duše v vicah. Kako zelo želi sv. Cerkev, da bi to storili, nam priča veliki odpustek 2. novembra, ob spominu vseh vernih duš. Ta dan lahko dobivajo vsi verniki popolne odpustke kakor na porcijunkulo tolikokrat, kolikorkrat obiščejo cerkev in molijo na namen sv. očeta. Ne zanemarjajmo takih priložnosti, odpustnih dni sploh! Spominjajmo se pa v svojih molitvah radi tudi duhovnikov, zakaj pred vsemi zaslužijo našo ljubezen in usmiljenje!

† Dr. Janez Ev. Krek.

Nenadoma je odšel od naš v skrivnostno večnost eden največjih mož, kar jih je rodila slovenska mati. Gospod ga je dal našemu narodu, Gospod ga je poklical k sebi — dr. Janeza Ev. Kreka ni več med nami, njega, ki je tisočere bodril in vodil na „delo krščansko“. Ne samo naša Avstrija, tudi sodobna Evropa ima malo tako odličnih, darovitih, tako nesebičnih, vsestransko velikih mož! Bil je rojen zastopnik našega naroda: kar ima naše ljudstvo najlepšega in najplemenitejšega, vse je v čudovitem soglasju združeval v sebi: milina rahločuteče device, globoka vernost in postrežljiva usmiljenost slovenske žene in matere, drzna živahnost dečka, ponosna samozavest slovenskega mladeniča, trezna delavnost moža in prevdarna, skušena modrost naših očancev — vse se je zlilo v rajnem „Janezu“ v eno samo lepo podobo. Z globokim, brezmejno bogatim razumom je kraljeval in z ljubečim sočutnim srcem. Z neumornim delom je skušal vsem vse postati po zgledu sv. apostelja Pavla, po navodilih Leona XIII., katerima je bil soroden po močnem duhu. Kako je znal porabiti vsako priliko, da je sejal v dovzetna srca pogum, spodbudo in veselje za delo! Tudi III. red je — kot učenec Leona XIII. — visoko cenil. Frančiškanske bogoslovce, ki je bil z njimi prišel v dotiko, je spodbujal ob raznih prilikah: „Organizirajte tretji red!“ — — Počivaj v Bogu, veliki učitelj našega naroda, naj ti sije večna luč jasne božje Modrosti!

Nov odlok sv. stolice v prid tretjerednikom.

Že leta 1890 je Sv. kongregacija odpustkov dovolila, da se sme deliti vesoljna odveza tretjerednikom tudi na praznik ali nedeljo, ki pade v osmino onega dneva, na katerega je dejansko vezana. Istega leta so se pa obrnili provincijali kapucinskega reda Združenih držav v Ameriki na sv. stolico, naj bi ista raztegnila to dovoljenje za vsaki dan v osmini dneva, na katerega pade pravilno vesoljna odveza. Utemeljevali so to prošnjo z raznimi težavami ondotnih cerkvenih razmer. Sv. oče Leo XIII., blagega spomina so rade volje ugodili tej želji, — toda le za vernike-tretjerednike v Združenih državah. Izšel je ta novi odlok 23. avg. 1890.

Sedanji slavno vladajoči papež Benedikt XV. pa so to udobnost v prid tretjerednikom raztegnili na vesoljno katoliško Cerkev. In to so storili na prošnjo generalnega komisarja in prokuratorja kapucinskega reda P. Jožefa Antona v Persicetu. Sv. oče omenjajo, da si je red sv. Frančiška stekel premnogo zaslug za sveto Cerkev in radi tega v vsej svoji moči naklonijo to duhovno dobroto.

Vidite torej, dragi tretjeredniki, kako skrbna mati je katoliška Cerkev, ki skrbi tako vneto za vas. Od sedaj velja to-le pravilo, ki se izvaja iz imenovanega odloka: Kdor izmed tretjerednikov ni mogel prejeti vesoljne odveze na za to odločen dan, jo lahko prejme enkrat v osmini tistega dneva v spovednici — kateri koli dan. Poslužite se torej te nove duhovne dobrote — dane v Rimu 14. aprila 1917.* Nabirajte si zakladov, ki bodo po smrti vam neizmerno koristili. To so pravi zakladi, „katerih rja in molj ne snesta in jih tatovi ne morejo.“

* Vide: *Analecta Ord. Min. Cap. Fasc. VI.*

Dopisi.

Šmarje pri Jelšah. 24. junij 1917, praznik sv. Janeza Krstnika, krstnega patrona našega skrbnega gospoda dekarja, ki so obenem voditelj tukajšnjega tretjega reda, je bil za nas šmarske tretjerednike dan posebnega veselja. Ta dan se je namreč pri nas kanonično ustanovila skupščina III. reda sv. Frančiška. Vpeljan je bil tretji red pri nas že pred 25 leti po † pč. patru Gregorju Jenič iz Celja; od takrat so ga domači gospodje dušni pastirji pridno

gojili. Vsako leto nas je obiskal p. vizitator III. reda iz Celja. Prav posebno se pa sedanji voditelj, preč. g. dekan veliko trudi, da bi nas tretjerednike vzgojili in ohranili na pravi poti, ki nam jo kaže redovno vodilo. Da trud naših dušnih pastirjev ni bil zastonj, nam potrjuje dejstvo, da je bilo tekom 25 let nad 700 naših faranov sprejetih v III. red. — Ljubemu Bogu in pč. g. dekanu - voditelju bodi zahvala za ta dan! Obenem se zahvaljujemo tudi pč. p. vizitatorju iz Celja, p. Ladislavu, za vse nauke in ljubeznive opomine. — Šmarski tretjeredniki.

Sv. Jurij ob Pesnici. Na povabilo našega preč. g. župnika Frančiška Salezija Spindler, je bil dne 12. septembra l. 1915 prvo-krat tukaj vizitator III. reda p. Filip Benicij iz Maribora. Imel je prvi shod za III. red, katerega glavni namen je bil, popisati stare ude III. reda te župnije ter zanj sestaviti zapisnik udov III. reda, ki so bili sprejeti v Mariboru in drugod. Zglasilo se je 23 starih udov in 9 jih je nanovo pristopilo. Leta 1916 je bil p. vizitator dvakrat tukaj: na Jurjevo nedeljo dne 30. aprila ter na god svete Elizabete, patrone III. reda, dne 19. novembra. Že takrat se je izrekla želja, naj bi se III. red tukaj kanonično ustanovil, kakor hitro bo za organizacijo zadostno število udov. — Ta naša želja se je spolnila na „Kilijanovo nedeljo“ dne 8. julija 1917, 6. nedeljo po binkošti. S pooblaščenjem preč. provincijalata frančiškanskega reda v Ljubljani in z dovoljenjem preč. kn. šk. Lav. ordinarijata v Mariboru je bil imenovano nedeljo III. red kanonično ustanovljen. Pater vizitator je imenoval prvo predstojništvo za dobo treh let. V predstojništvo so bili poklicani: I. za moške: predstojnik: Kukovec Franc, posestnik na Jedloniku štev. 36.; namestnik: Dobaj Anton, cerkveni ključar in posestnik na Vršniku štev. 1. — II. za ženske: predstojnica: Herič Ivana, posestniška hči, Špičnik štev. 6.; namestnica: Gödl Amalija, posestnica, Pesnica štev. 47.; svetovavke: 1. za Jurski vrh, Grušene in Jedlonik: Vajda Marija, posestnica, Jedlonik štev. 18.; 2. za Vršnik, Spodnjo in Gornjo Pesnico: Brus Frančiška, posestnica, Gornja Pesnica štev. 20.; 3. za Špičnik, Klance in Vrbovce: Klug Regina, posestniška hči, Klanci štev. 23.

Novo mesto. Vodstvo III. reda je priredilo od 9. do 12. avgusta veliko mirovno pobožnost, katera naj bi nagnila božje Srce, da bi nam prikrajšalo dneve poskušnje in v svojem usmilenju podelilo željno pričakovani mir.

Vsako jutro tridnevnice je bila sv. maša pred izpostavljenim presv. Reš. Telesom, med katero se je glasno molil serafinski sveti rožni venec, po sv. maši so se molile litanije presv. Srca Jezusovega. Vsak večer je bila javna molitvena ura, slovesne pete litanije in primeren govor.

V prvem govoru je preč. g. Ivan Žerjav, voditelj dekliske Marijine družbe dokazal, da je vzrok sedanji svetovni vojski od-tujitev od Boga, ker so narodi zavrgli Boga iz svojih držav in družin.

Drugi govor je imel preč. g. voditelj p. Pavel, ki nam je pojasnil, zakaj naša molitev še ni uslišana, da še nismo dosegli miru in kdaj bo uslišana.

Tretji večer je govoril goriški duhovnik preč. g. I. Reščič s posebnim ozirom na pribežence.

Četrty dan je bilo skupno zadostilno sv. obhajilo. Nato je imel govor zopet preč. g. voditelj p. Pavel, kateri je v lepem govoru vspodbujal vernike k pogostemu sv. obhajilu. Po sv. maši je bila procesija v Prečino, k velikemu čudodelniku sv. Antonu Pad.

V Prečini je govoril domači župnik preč. g. Šmidovnik o veri v Boga, katera krepí verne katoličane v teh časih poskušnje. Po govoru je bila slovesna sv. maša. Popoldne je bil sv. križev pot za padle vojake, nato slovesna molitvena ura in slovesne pete litanije ter sklepni govor, ki je tretjerednikom veljal za mesečni shod. Govoril je preč. g. voditelj p. Pavel o medsebojni ljubezni ter je po govoru podelil tretjerednikom vesoljno odvezo.

Ob sklepu je bilo darovanje za novo cerkev v Prečini in za frančiškansko cerkev v Brežicah, ki je po potresu poškodovana.

V dnevih te pobožnosti je bila frančiškanska cerkev po tretjerednikih okrašena s svežimi cveticami, istotako tudi cerkev v Prečini.

Ker je bil zadnji dan pobožnosti ravno dan mesečnega shoda, se je skupnega sv. obhajila, kakor tudi procesije in pobožnosti v Prečini udeležila velika množica tretjerednikov.

Sv. Trojica v Slov. g. † Franc Lubec. — Nenadoma in nepričakovano nas je presenetila tužna novica, da je umrl Franc Lubec, eden najbolj delavnih in gorečih odbornikov tretjeredniške skupščine pri sv. Trojici v Slov. goricah. Skoro cel odbor je žrtev svetovne vojske. Osamel je stal rajni Franc Lubec na strani voditelja tretjeredne skupščine in mu je pomagal z modrimi nasveti in ukrepi. 32 let je bil v krepak zgled vsem tretjerednikom. Skoro vsaki dan je bil pri sv. maši. Pri tem ga ni zadrževala dolga in slaba pot; četudi je preživel 75 let. Častitljiva starost, kremenit značaj in globoka vernost so mu pridobile obče spoštovanje. Vse ga je občudovalo, ko so gledali, kako častitljivi starček hiti k šmarnični pobožnosti in k zornicam. Pri teh pobožnostih ni nikdar izostal; čeprav je bila pot trudapolna. Zadnje čase je skoro popolnoma oglušil. Ko ni mogel nič več razumeti šmarnic, je bila prva njegova skrb, da si oskrbi šmarnice, ki so se brale med šmarnično pobožnostjo. Če ni razumel govornika, je pa sam prebral tvarino, ki se je obdelovala v čast in slavo Marije, majnikove kraljice. — Bil je večletni naročnik „Cvetja“ in „Bogoljuba“; ob nedeljah je pridno prebiral posamezne članke. Visoka starost je rajnega „Lubečevega ateka“ vedno bolj težila. Tožil je o tem že med seneno košnjo in večkrat z glavo zmajal in tožil, da se čuti slabega. Ko je šel zadnjikrat iz Ptujja (peš le čez pesnički dol),

je med potom onemogel in nenadoma umrl. Boj s smrtjo ni bil hud, ker sveto življenje ne rabi hude pokore. Hitro in lahko je odšel rajni Franc Lubec od nas, da ga bomo tem gotoveje ohranili v blagem spominu.

Iz Jeruzalema (Sv. Dežela). † Fr. Egidij Kovačič. — Dne 20. julija 1917 je po kratki bolezni v Gospodu zaspal frančiškanski brat Egidij Kovačič, ud slovenske redovne okrajine sv. Križa, doma iz Ljutomera na Štajerskem. Pokojni brat je bil zaveden avstrijski Slovenec, govoril je pa dobro tudi nemško in laško. V misijonu v Sv. Deželi ni bil še prav štiri leta. Prišel je bil iz Rima; 12 let je ondi v kolegiju sv. Antona opravljal razne službe. Po prihodu v Jeruzalem mu je bila prva služba v samostanu Sv. Odrešenika. Poldrugo leto je bil tukaj cerkovnik. Nato je bil poslan k Božjemu Grobu. Samostansko stanovanje pri Božjem Grobu je pa bolj vlažno in malo zračno; v najlepši dobi, ko je zvršil 48 let, je blagega pokojnika napadla mrzlica, dne 13. julija je prišel v tukajšnjo samostansko bolnišnico k Sv. Odrešeniku. Kljub skrbni postrežbi se mu je shujšalo, 20. jul. zjutraj, ko so se brale sv. maše, je mirno izdihnil blago dušo. Počivaj v miru na Sijonski zemlji! — Br. Tomaž Perovšek, OFM.

Razgled po serafinskem svetu.

Porcijunkulski jubilej je bil dne 2. avg. t. l. v Asizu ob prisotnosti dveh škofov in kardinala-protektorja frančiškanskega reda slovesno zaključen. V spomin na ta slovesni dan in v zahvalo za skazano naklonjenost je frančiškanski red papežu Benediktu XV. poklonil krasen bronast kip. Kip predstavlja sv. Frančiška, kako prijazno boža ovčico. Ob straneh nastavka so pa krasno v bron vdolbene podobe serafinskega očeta, kako vabi skržata in slavca k hvali božji; dalje kako prijateljsko občuje s krokarjem, prijateljem svojih bratov in slednjič, kako ga z veselim petjem pozdravljajo škrajančki ob njegovi smrti. Dar je izročil sv. očetu sam preč. p. generalni minister našega reda spremljan od kardinala-protektorja in raznih dostojanstvenikov. Navzoč je bil tudi asiški kipar Vincenc Rosinjoli, ki je naredil načrt za kip in ga tudi izvršil. Sv. oče so bili zelo veseli te hvaležnosti frančiškanskega reda in polni občudovanja nad krasno izdelanim kipom so zapovedali, naj se hrani v njihovi privatni knjižnici.

Dvajsetletnica škofovskega posvečenja. Pretekli mesec (12. sept.) je praznoval naš presvetli prevzvišeni vladika ljubljanski dvajsetletnico svojega posvečenja v škofa. Razni slovenski časopisi so že prinesli pregled njegovega življenja in njegove v resnici apostolske gorečnosti za slovensko ljudstvo. Kar bo pa vas, tretjerednike, posebno mikalo, je to, da je presvetli slavljenec že dolgo vrsto let goreč ud tretjega reda, katerega tudi pri vsaki priliki priporoča in širi. Prav zato veže slovenske tretjerednike še posebno letos sveta dolžnost, da se v goreči molitvi zahvalijo Bogu za dobroto, da jim je naklonil tako gorečega nadpastirja-tretjerednika; ob enem ga pa prosijo, naj bi v ljubeznivi previdnosti še dolgo časa ohranil jubilaranta na ljubljanskem škofovskem prestolu!

Uničene so bile v zadnjem času misijonske postaje, katere so frančiškani ustanovili mej Armenci. Zaprta je samostanska lekarna, hospic za božjepotnike in kolegij v Alepu, kjer zdaj redovniki stanujejo v privatnih hišah. Ohranili so sicer še samostane v Galileji in Judeji, toda živeti morajo zelo na tesnem. — Zopet nove žrtve svetovne vojske!

Mirovna nota sv. očeta ni samo velikanskega pomena za dosego od vseh tako zaželenega miru, ampak je tudi velike važnosti za versko in nravno življenje sploh, tudi če bi namerjanega cilja ne dosegla. Papeževa nota je javna priča o glavnih resnicah katoliške vere. Tudi vladajoči so odgovorni pred Bogom za svoja dejanja in tudi v politiki ne sme vladati sila, temuč edino-le pravica, te dve resnici sta takorekoč podlaga, na kateri sloni papežovo vabilo k miru. Mirovna nota je pa tudi dokaz za božanstvo katoliške cerkve. Na sijajen način vidimo v njej zastopana znamenja cerkvene edinosti in splošnosti. Eden je oče vseh, ki ljubi vse svoje otroke z enako prisrčno ljubeznijo. V neprestanem trudu skušajo sv. oče omiliti grozote vojske in tako udejstviti Gospodovo zapoved ljubezni. Vse to pa delajo v zavesti, da izvršujejo s tem le svojo od Kristusa izročeno službo, v imenu božjega Odrešenika pozivajo narode k miru. Vse to pa delajo sv. oče papež kljub temu, da imajo tako malo zemeljske oblasti in ravno s tem najjasneje razodevajo, da je papeštvo v resnici božje delo in ustanova Jezusa Kristusa.

Vladarske skrbi čuti naš sedanji blagi presvetli cesar v polni meri. Izredni časi so rodili veliko novih zadev in vprašanj, ki jih je treba razrešiti. Z vladnimi posli je mladi cesar tako preobložen, da dela pri svoji pisalni mizi čez polnoč. Neredko sprejema ministre pozno v noči. — Dobri Bog naj nam ohrani vrlega plemenitega vladarja!

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: rajni č. brat Luka Hrovat, * 20. okt. 1857 v Toplicah na Dolenjskem, v franč. red stopil 18. avg. 1891, slov. obljube napravil 30. nov. 1895, † 30. sept. 1917 v Ljubljani. Dalje:

1. pokojni udje **tretjega reda**

1) skupščine mariborske:

Maribor: Katarina Wiesinger, Antonija Leskovar, Jozefa Bračko, Ana Schmied; Ljutomer: Jurij Sonnenwald; Sv. Ilj v Slov. g.: Alojzija Čepek; Sv. Jurij ob Ščavnici: Marija Jurkovič; Sv. Križ pri Mariboru: Matilda Hauptmann; Sv. Križ pri Ljutomeru: Elizabeta Slavič; Veržej: Neža Koroša.

2) skupščine svetotrojiške:

Belatinci: Matija Smodiš, umrl na bojišču, Frančišek Horvat; Sveti Anton v Slov. g.: Marija Fras; Kapela: Marija Ketič, Jožefa Kocmajer; Veržej: Alojzij Rantaša, umrl na bojišču, Neža Gajzar, Marija Slana, Julijana Lorber.

3) skupščine ljubljanske:

Marija Omahen (57 let v tretjem redu), Antonija Likar, Helena Hace, Frančiška Debevec (48 let v III. redu), Janez Jenko iz Logatca, Marija Jernejc, Alojzij Levičnik, sprevodnik drž. žel. iz Gorice, Marija Pirnat (45 let v III. redu), Ana Bizjak in Antonija Božič, bolniški sestre, Ana Zajec, Lucija Bricelj.

4) skupščine goriške na Kostanjevici:

Marija (Elizabeta) Škodnik, † nagle smrti 12. avg. 1917 v barakah (Bruk ob Litvi), stara okoli 60 let, njeno življenje je bilo zgledno, zato upamo, da ji bo Gospod milostljiv; zaspala je, ko je molila iz mašne knjige.

5) skupščine novomeške:

Vavtavas: Marija Kobe.

6) skupščine kamniške:

Kamnik: Jožefa Benkovič omož. Šimenc, blaga in pobožna žena, v dolgi boleznì je veliko in vdano trpela; Šmartno: Alojzija Limovšek (42 let v III. redu).

Dalje se priporočajo v molitev:

Mar. Centrih za ozdravljenje bolne noge, ali pa za dar velike potrpežljivosti. Neka oseba priporoča bolno mater, brate in sestre, žive in pokojne sorodnike, več vojakov, posebno enega, da bi se vrnil na pravo pot, dalje sebe v raznih zadevah. Vsem tretjerednikom bodi priporočen v molitev neki vojak, da bi dosegel milost vere in da ne bi obupal. Tretjeredniki na bojišču. Rudolf Kramberger, kateremu je grozota svetovne vojske vzela noge. Tretjerednik J. L. G. priporoča sebe in svojo rodbino. Več oseb, ki so umrle nagle smrti. Udje I. in III. reda v vojski. Begunci in umirajoči. Neki tretjerednik z Ogrskega priporoča svojo družino. Tretjerednica priporoča svojega brata duhovnika v molitev.

Zahvala za vslišano molitev.

P. F. se zahvaljuje presv. Srcu, da se je neki bolnik pred smrtjo skesal in prejel sv. zakramente. Janez L. G. se zahvaljuje Bogu, Materi božji in sv. Antonu Pad. za rešitev iz zadrege.

Darovi.

Armada sv. Križa. — Miloščina udov (armade sv. Križa) za Sv. Deželo v oktobru: Franca Koder, Poženk, 24 K; Alojzija Čuješ, Ljutomer, 29 K; Ana Rihtar, Vrba 10·10 K; Neža Križnar, Ljubljana 24·10 K; Florijan Rahle, Celje 30 K; neimenovan iz Ljubljane 24 K; Marija Babič, Koper 22·40 vin. — Došlo v Kamnik: Neimenovana (v zakristiji) 2 K.

Za kitajski misijon: Gomboši Peter, Musznya 20 K za odkup dečka, ki se naj imenuje Peter. Fuchs Rozalija Sz. Sebestjan 20 K za odkup deklce, ki se naj imenuje Rozalija.

Za afrikanske misijone: Neimenovana (po p. Kerubinu Tušek v Nazaretu) za afrikanskega otroka 30 K; za afrikanske misijone 6 K. — Neimenovana (v zakristiji) 20 K.

Za cerkev in samostan v Brežicah so darovali:

Tretji red na Viču **46 40**. Peršič J., Črniče, nabrala **37 K**. Lekše Fr., žpk, Luče **35 K**. Po **20 K**: Appe M., Št. Rupert; Grčar Fr., Ljubljana; Šijanec A., žpk, Sv. Jurij v Sl. g.; Vobner Fr., Ercegnovi. Kimovec M., Kamnik **16 K**. Kruljc Dr. Fr., dekan, Laški trg **15 K**. Piršič U., Nova Sela **10·30 K**. Tretji red, Slavina **10·20 K**. Po **10 K**: Ažnoh I., Ljubljana; Hari M., Lendvahiralfa; Kapucinski samostan, Krško; Pelhan L., Žiri; Žargi I., Kamnik. Mlačnik Jera, Luče **7 K**. Po **5 K**: Čede J., žpk, Studenice; Dolinar A., vpok. žpk, Zalog; Gospodarič T., Radeče p. Z. m. Po **4 K**: Dobrajc M., Zibika; Kašman A., Arnfels; Kropivšek V., žpk, Fram; Mihel Fr., Sv. Križ-Cesta. Po **2 K**: Gajšek N., Št. Jurij ob j. ž.; Jezeršek J., Wagna; Kolar Fr., Planina p. Rakeku; Kuscher Fr., Maribor; Retelj M., Ljubljana; Žnidaršič Fr., Vrhnika; Žnidaršič J., Vrhnika. Metul M., Luče **1 K**.

Vsem dobrotnikom: Bog plačaj z večnimi darovi!

